

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Taloudellinen katsaus

Talvi 2017

Tiedotustilaisuus 19.12.2017

Talousnäkymät

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Reaalitalouden ennuste

19.12.2017 Jukka Railavo, finanssineuvos

Talousnäkymät

Noususuhdanne jatkuu tulevina vuosina.

Maailmantaloudessa on vahva vire.

Vienti vetää talouskasvua.

Palkkojen nousu on edelleen maltillista.

Työllisyys ja tuottavuus kasvavat.

Talous elää vahvaa nousukautta

Keskeiset ennusteluvut	2016 mrd. euroa	2014	2015	2016	2017**	2018**	2019**
		määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	216	-0.6	0.0	1.9	3.1	2.4	1.9
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	79	-1.3	3.2	4.2	3.5	3.5	3.6
Kokonaistarjonta	295	-0.8	0.9	2.5	3.2	2.7	2.4
Tavaroiden ja palvelujen vienti	77	-2.7	0.8	1.0	6.8	4.5	4.5
Kulutus	171	0.4	1.1	1.6	1.3	1.3	0.9
yksityinen	119	0.8	1.7	1.8	1.8	1.6	1.3
julkinen	52	-0.5	0.0	1.2	0.1	0.6	0.1
Investoinnit	46	-2.6	0.7	7.2	5.6	4.1	4.1
yksityiset	38	-3.4	2.2	7.9	6.7	4.5	4.7
julkiset	9	0.9	-5.2	3.9	0.8	2.7	0.9
Kokonaiskysyntä	295	-0.8	1.1	2.1	3.0	2.5	2.2
kotimainen kysyntä	218	-0.1	1.2	2.5	1.7	1.7	1.3

Maailmantalous

- Maailmantalouden kasvu on laaja-alaista.
  - Useissa talouksissa sekä vienti että kotimainen kysyntä ovat elpyneet.
- Maailman BKT kasvaa 3,7 % v. 2017, 3,7 % v. 2018 ja 3,8 % v. 2019.
  - Yhdysvaltojen talouden kasvu jatkuu nopeana.
  - Euroalueen vahva kasvu jatkuu, luottamus on korkealla ja investoinnit ovat elpyneet.
  - Talouskasvu on Pohjoismaissa vahvaa, mutta asuntomarkkinoiden ylikuumeneminen herättää huolta Ruotsissa.

Maailmankauppa on piristynyt

- Talouskasvun kiihtymisen myötä myös maailmankauppa on piristynyt ja kasvaa nyt selvästi maailman BKT:n kasvua nopeammin.
- Maailmankauppa keskittyy aiempaa enemmän investointihyödykkeisiin, mikä johtuu näkymien kohentumisesta keskeisissä talouksissa.
- Ennusteen taustaoletukset:
  - Euron valuuttakurssi suhteessa dollariin heikkenee tulevina vuosina.
  - Öljyn ja raaka-aineiden hintojen nousu kiihdyttävät inflaatiota globaalisti.

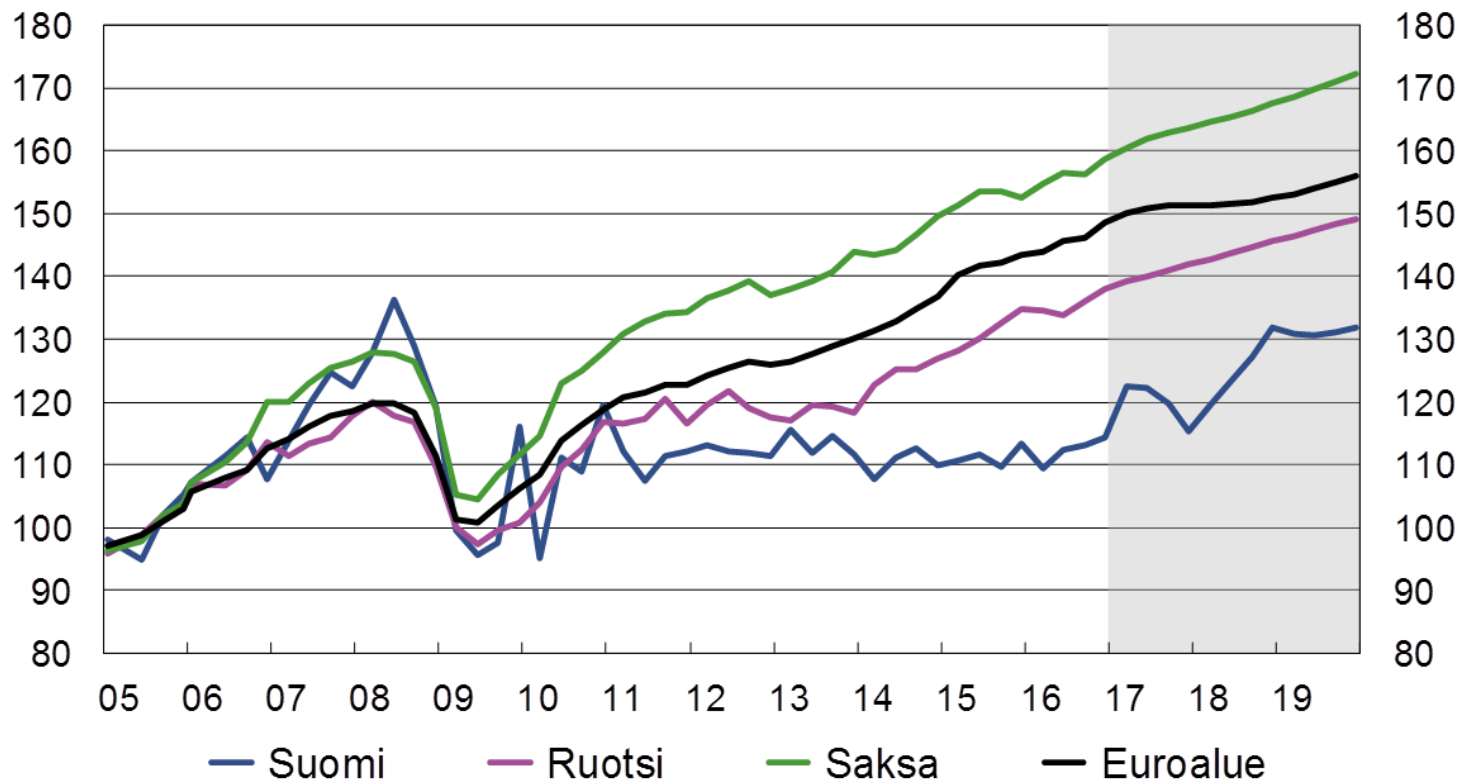

Euroopassa talouskehitys on ollut ennakoitua parempaa

Tavaroiden ja palvelujen vienti

volyymi 2005=100, kausitasoitettu

Lähde: Eurostat, VM

VM34170

Ulkomaankauppa

- Vienti tukee eniten kokonaiskysynnän kasvua.
- Maailmankauppa kasvaa ja talouskehitys on myönteistä Suomen tärkeimmissä vientimaissa.
- Vienti kasvaa vientikysynnän vetämänä noin 4,5 % vuosina 2018 ja 2019.
- Vienti on jatkossakin pääosin tavaravientivetoista.
- Tuontia kasvattavat tuotantopanosten kysynnän lisäksi myös kotimainen investointi- ja kulutusksyntä.
- Vaihtotaseen alijäämään vaikuttavat ennen kaikkea palvelutaseen ja tulojen uudelleenjaon alijäämä sekä tuontihintojen vientihintoja voimakkaampi nousu.

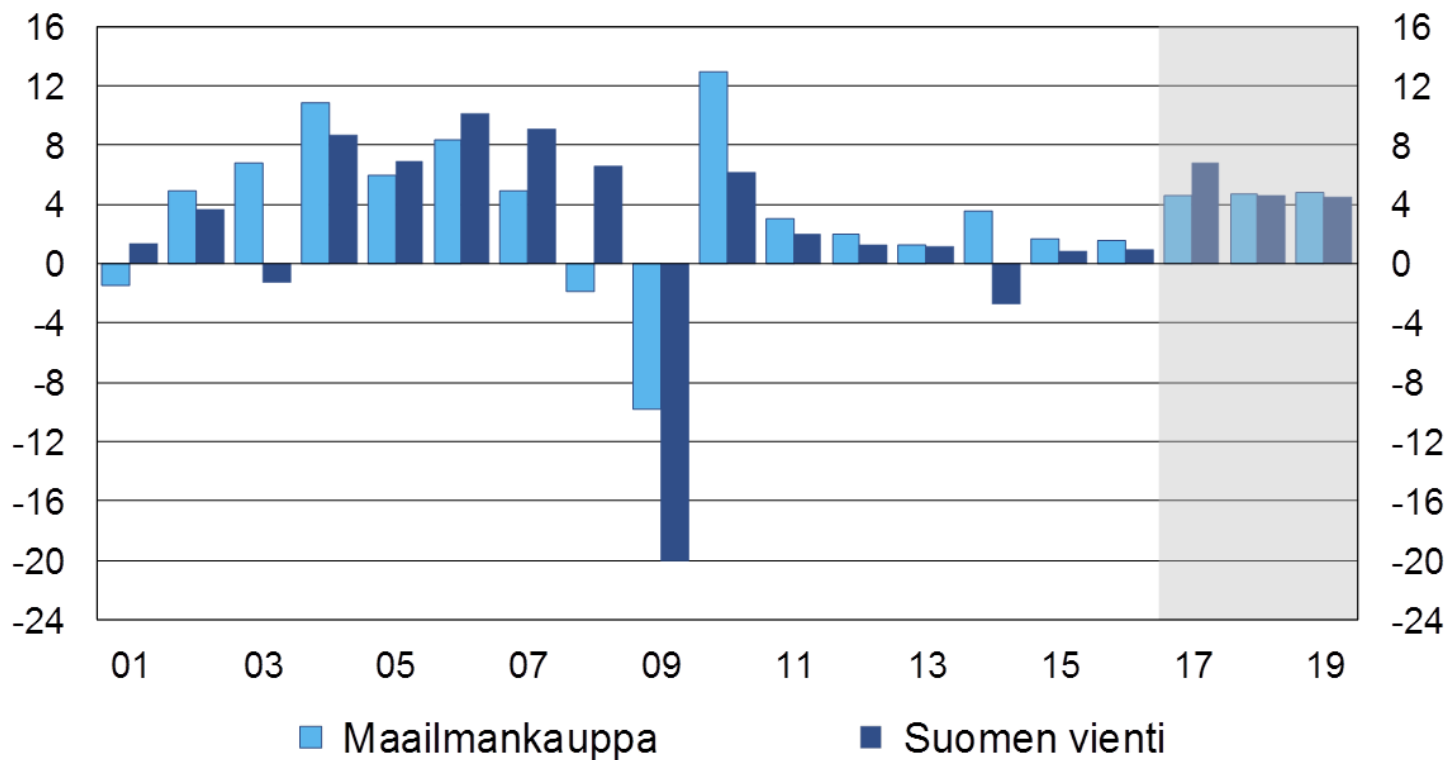

Maailemankaupan kiihtyvä kasvu luo paremmat näkymät Suomen viennille

Maailemankauppa

marn muutos, %

Lähde: CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, Tilastokeskus, VM

VM34170

Investoinnit

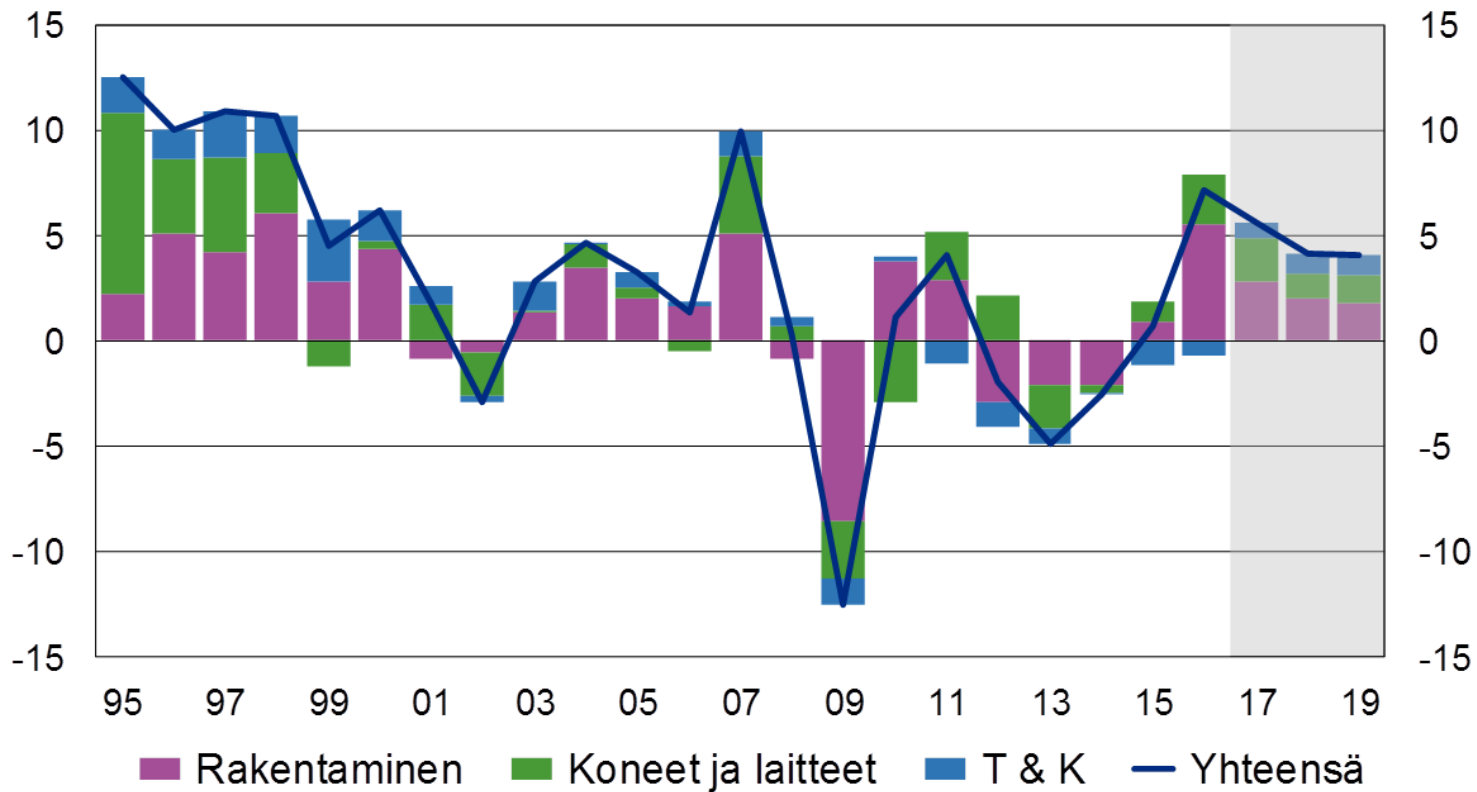
- Kaikki investointityypit ovat kasvussa.
- Suomen talouskasvun vahvistuminen, viennin vilkastuminen, matalalla pysyneet korot sekä myönteinen kansainvälinen kehitys ovat merkittäviä taustatekijöitä yksityisten investointien kasvulle.
- Yksityiset investoinnit kasvavat ennustejaksolla keskimäärin viisi prosenttia vuodessa.
- Yritysten toimintaylijäämän kasvu on nopeutunut, mikä helpottaa investointien rahoittamista.
- Investointiasteet kohoavat selvästi.

Asuntorakentamisen suhdannetilanteessa ei näy vielä rauhoittumista

Investoinnit

määrän muutos ja kasvuvaikutukset, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Kulutus

- Yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousu sekä työllisyyden koheneminen.
- Palkkasumman kasvu kiihtyy kolmeen prosenttiin.
- Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu pysyy hyvänä.
- Sosiaaliset tulonsiirrot kasvavat edelleen, sillä eläkkeiden osuus on lähes puolet tulonsiirroista.

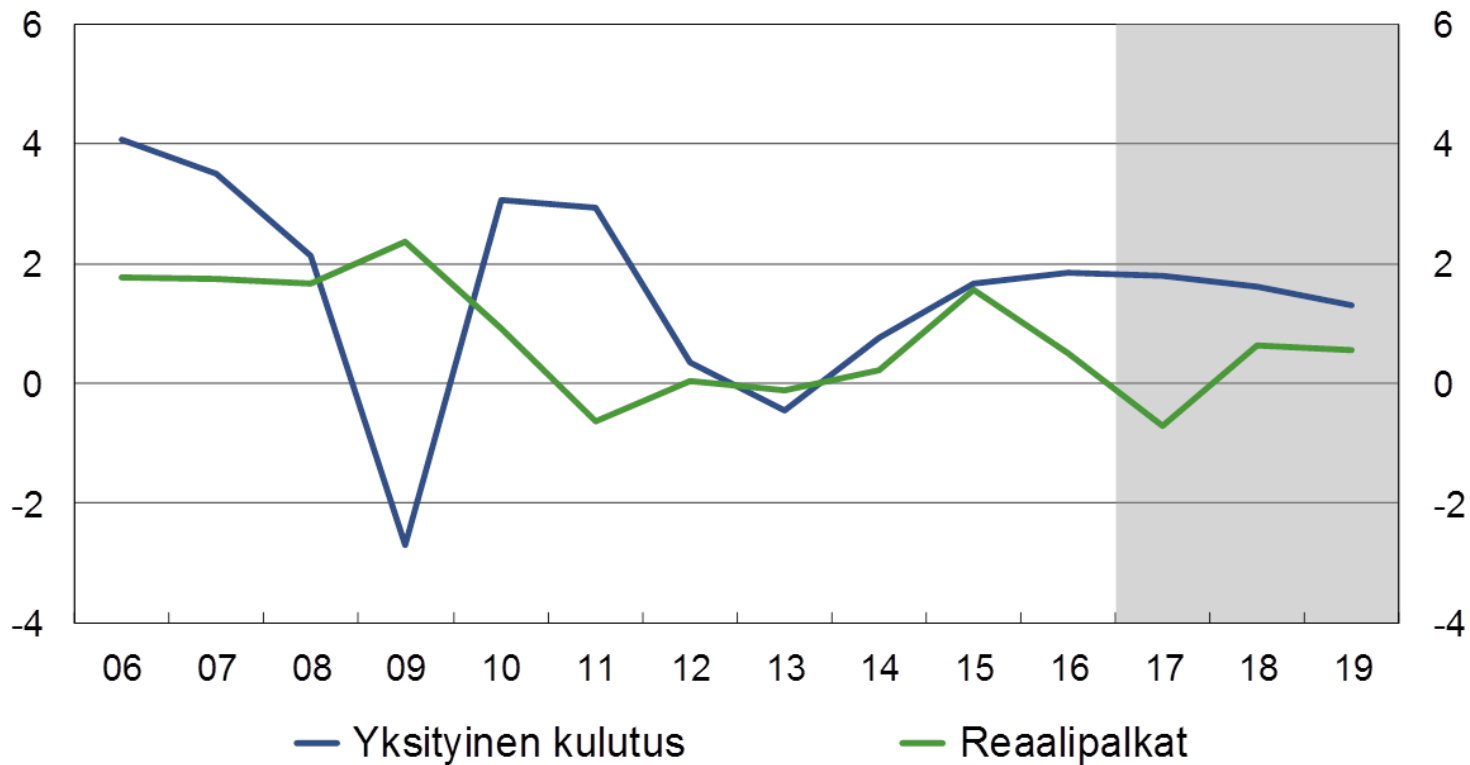

Palkkasumman nousu tukee kulutusta, mutta inflaation kiihtyminen hidastaa kasvua

Yksityinen kulutus ja reaali-palkat

määrän muutos, %

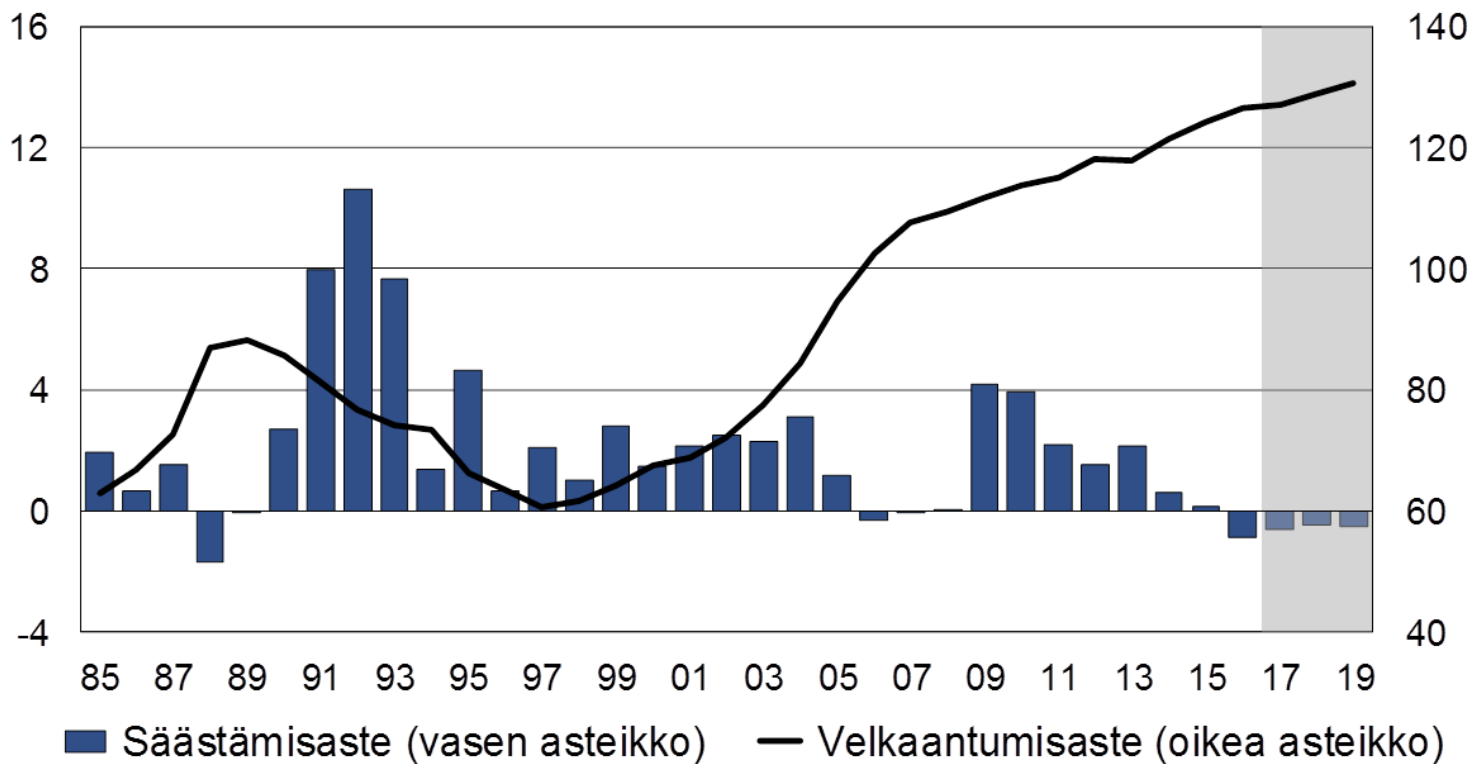
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Kulutus on edelleen velkaantumisen ja luottamuksen varassa

Kotitalouksien säästäminen ja velkaantuminen osuus käytettävissä olevista tuloista, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Kasvun jatkuminen nopeana parantaa työllisyyttä

Työlliset

- Työllisyyden kasvun jatkumiselle on hyvät edellytykset.
- Avoimien työpaikkojen määrä on hyvin korkealla tasolla.
- Bruttokansantuotteen nopeana jatkuva kasvu ylläpitää työvoiman kysyntää.
- Työllisyyden kasvu nopeutuu prosenttiin vuonna 2018.

Työttömyys alenee vähitellen

- Työttömyysasteen trendi on laskenut hitaasti 8,5 %.
- Alityöllisten suuri määrä voi hidastaa työttömyysasteen laskua.
- Työttömyysaste alenee 7,8 %:iin vuonna 2019.

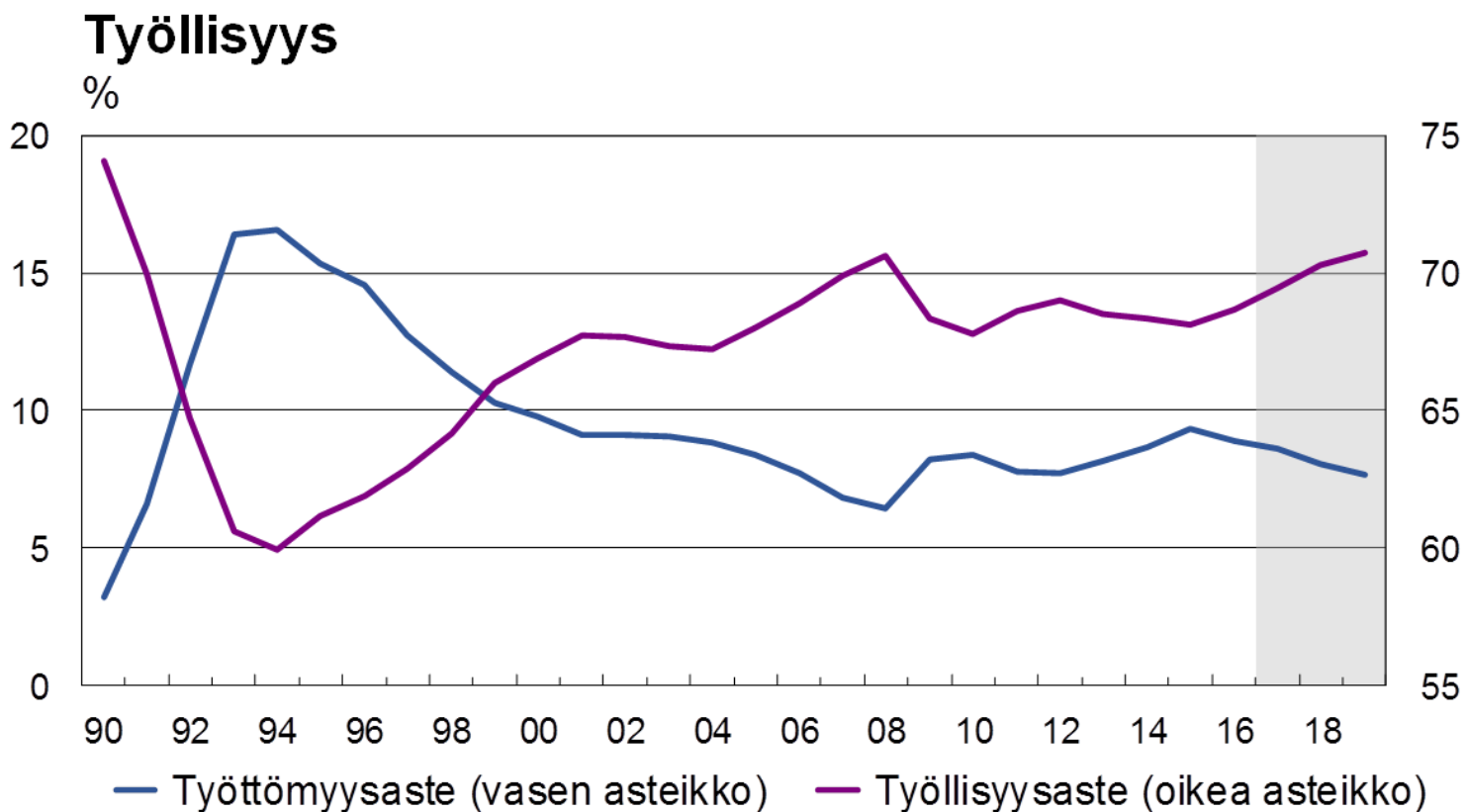
Palkat

- Vuonna 2018 ja 2019 ansiotaso nousee 2 % vuodessa.
- Tulevat palkkaratkaisut seuraavat jo solmittuja sopimuksia.
- Palkkaliukumien on ennakoitu jäävän keskimääräistä pienemmiksi paikallisen sopimisen ja yrityskohtaisten erien vuoksi.

Inflaatio kiihtyy varovasti

- Palveluiden hinnat nousevat nopeimmin.
- Tavaroiden hintojen lasku hillitsee inflaatiota.
- Veronkorotukset kiihdyttävät inflaatiota.
- Suomen inflaatio saavuttaa euroalueen kehityksen.

Työllisyysaste lähentelee 71 prosenttia

Työttömyysaste = työttömät / työvoima (15-74-vuotiaat)

Työllisyysaste = työlliset / työikäinen väestö (15-64-vuotiaat)

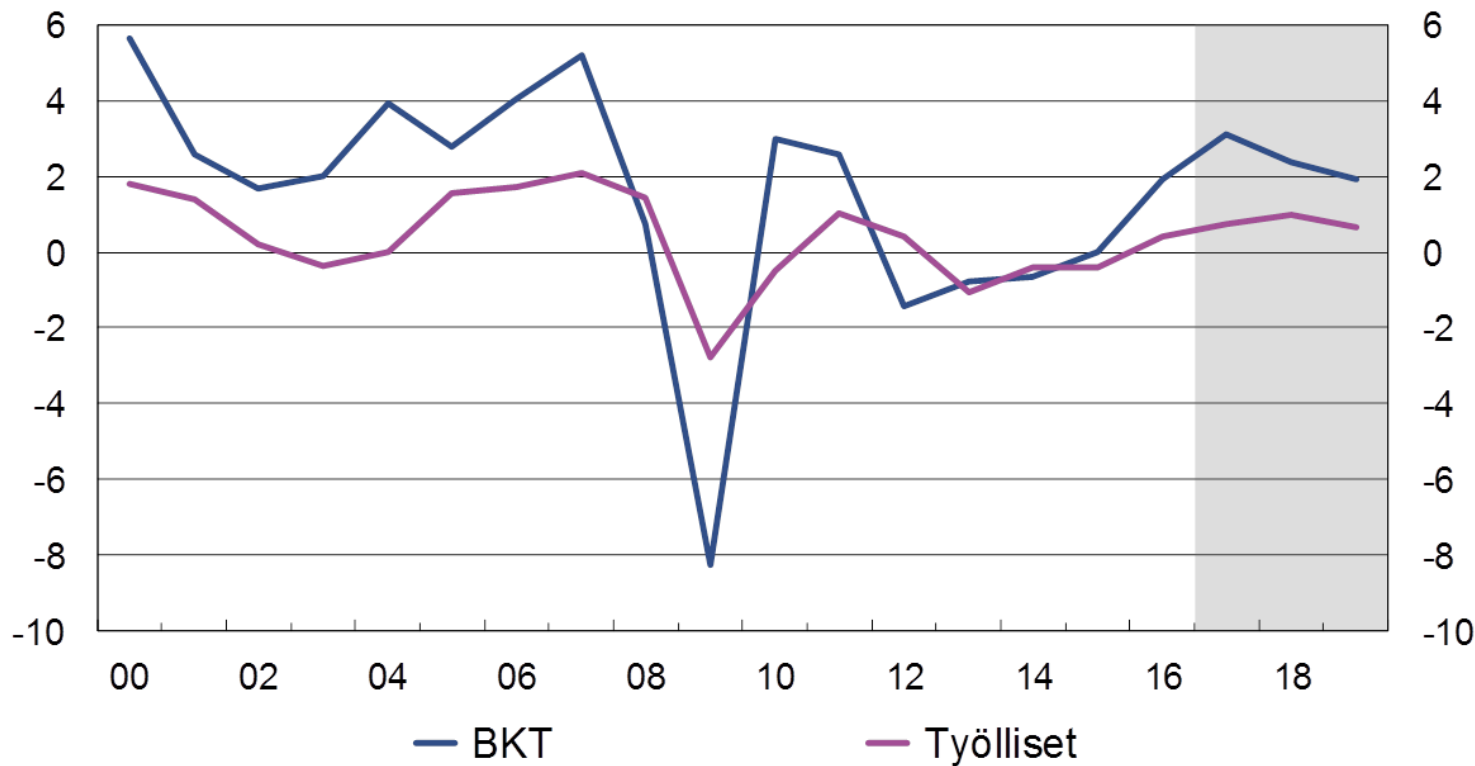
Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

Työn tuottavuuden kasvu jatkuu viime vuosia nopeampana

BKT ja työllisyys
prosenttimuutos

Lähde: Tilastokeskus, VM

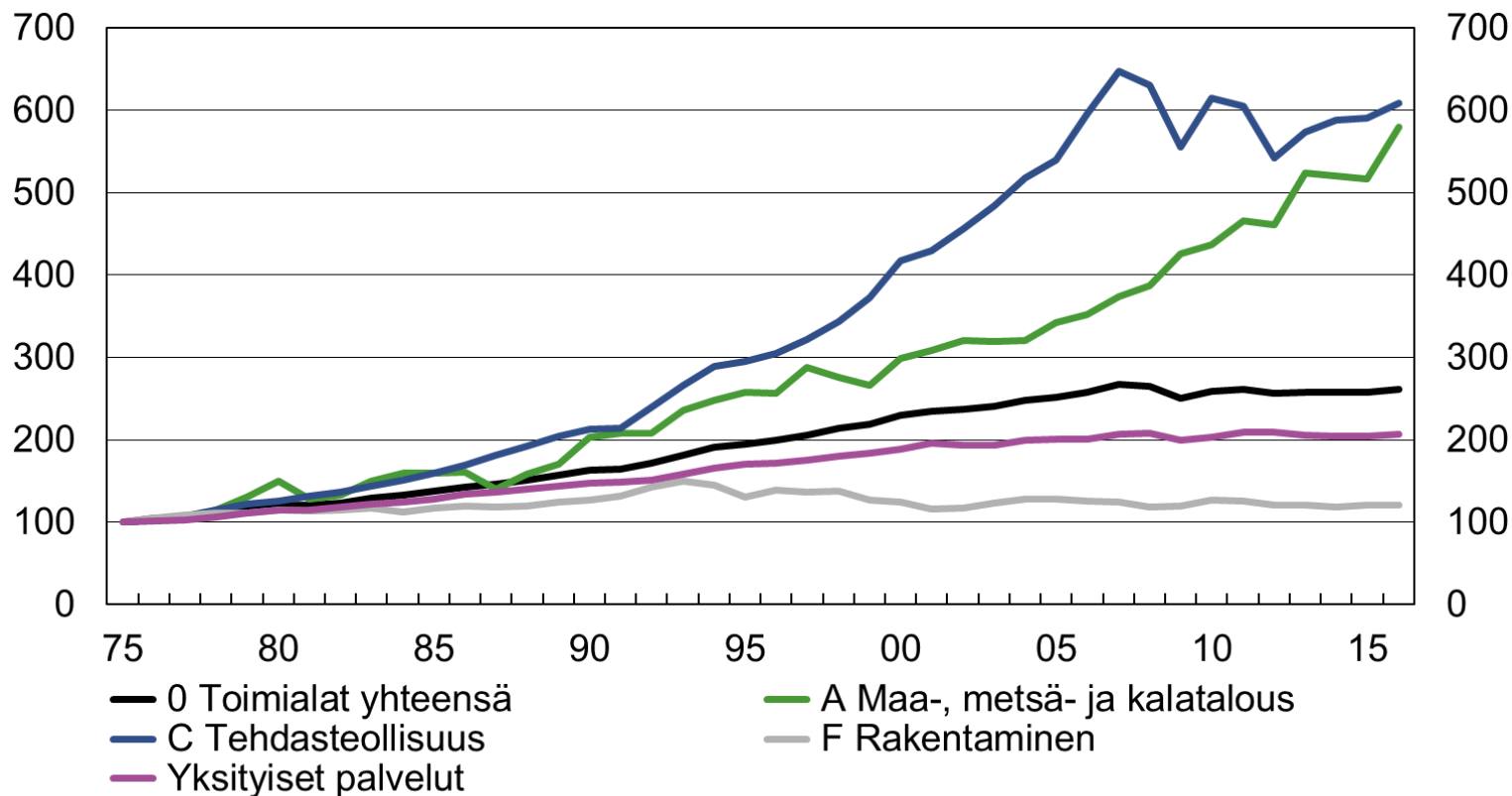
VM34170

Työn tuottavuuden kasvu on vaatimattominta rakentamisessa

Työn tuottavuus toimialoittain

1975=100

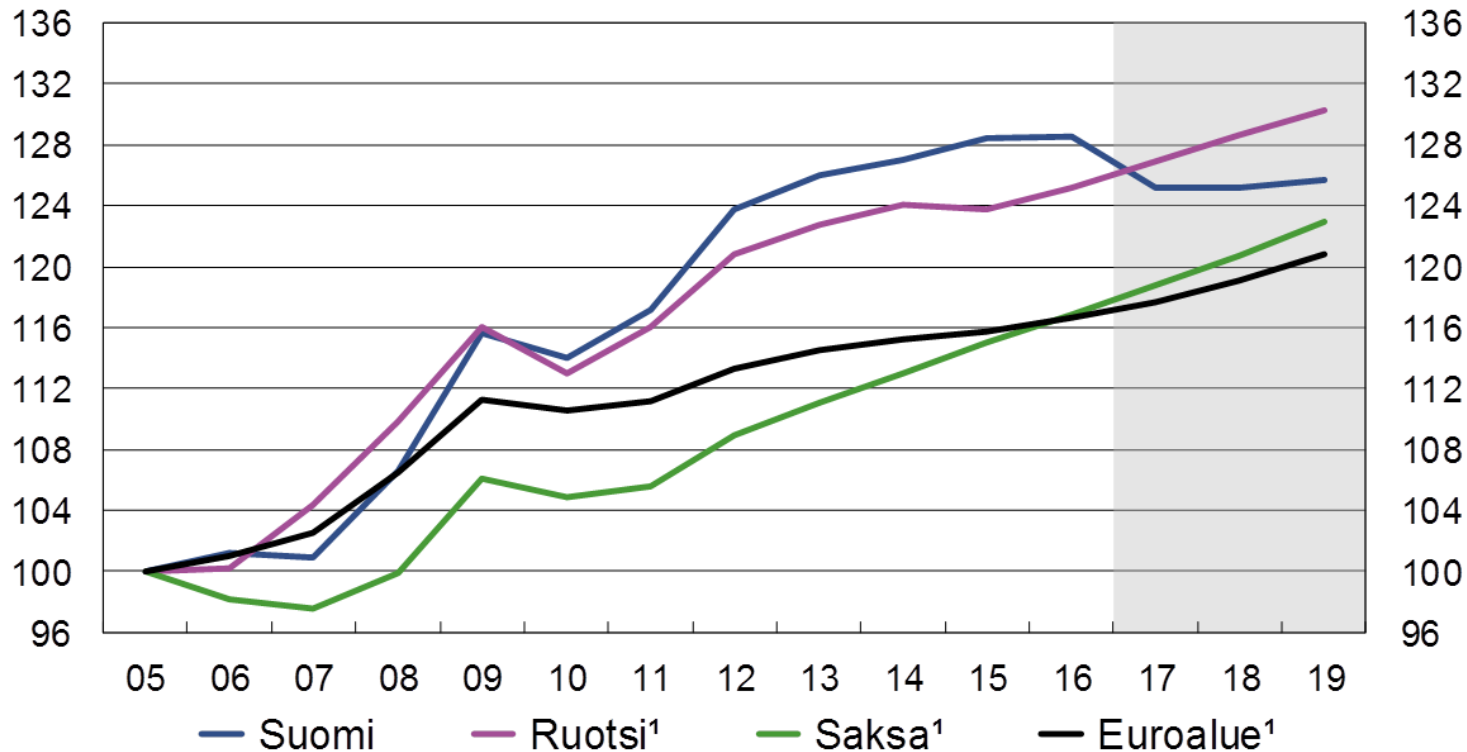
Lähde: Kansantalouden tilinpito, Tilastokeskus

Yksikkötyökustannukset nousevat mutta kilpailijoita maltillisemmin

Yksikkötyökustannukset

2005=100, nimelliset

¹ Euroopan komission ennuste

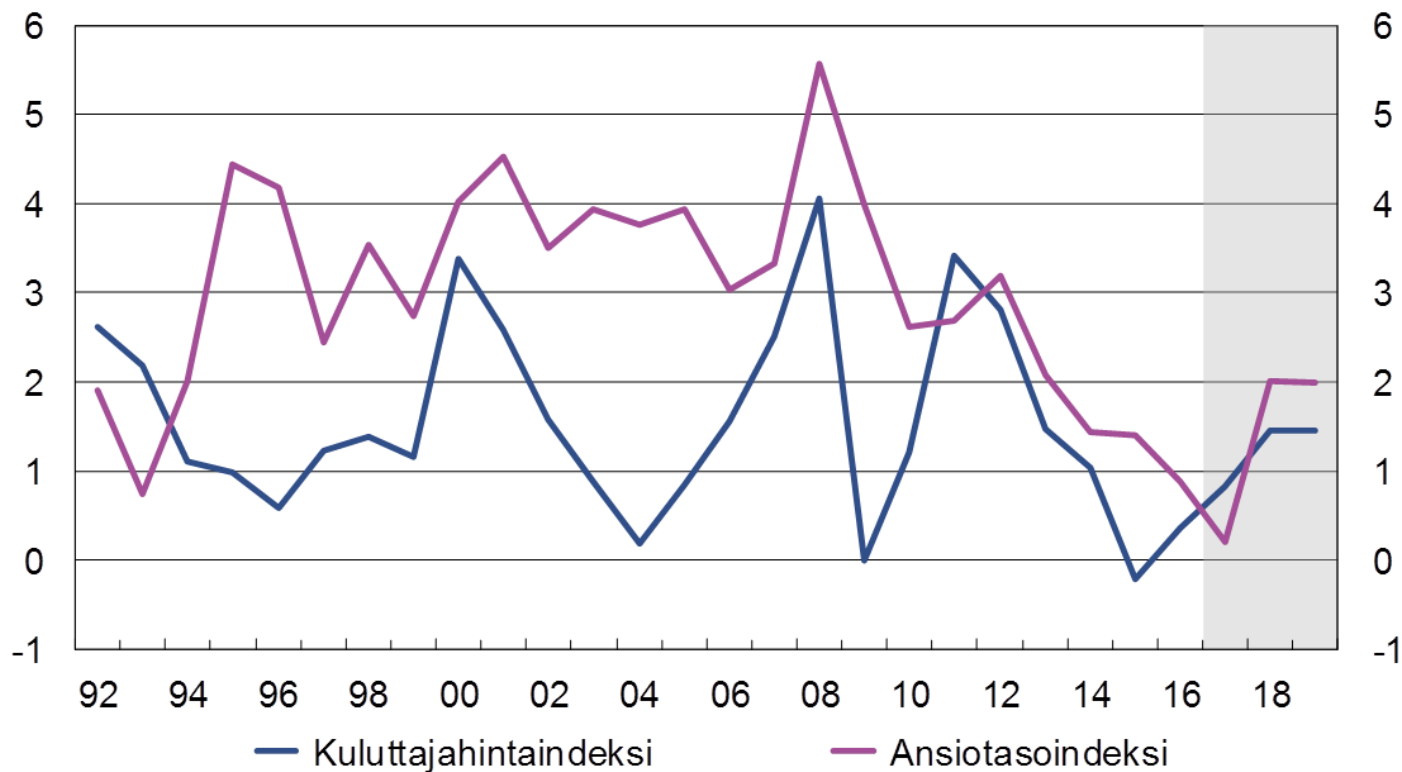
Lähde: Euroopan komissio, Tilastokeskus, VM

VM34170

Palkkakehitys ei aiheuta inflaation kiihtymistä

Kuluttajahinta- ja ansiotasoindeksi
muutos edellisestä vuodesta, %

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34170

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Julkisen talouden näkymät

19.12.2017 Marja Paavonen, finanssineuvos

Talousnäkymät

Taloukasvu vahvistaa julkista taloutta mutta ei poista alijäämää.

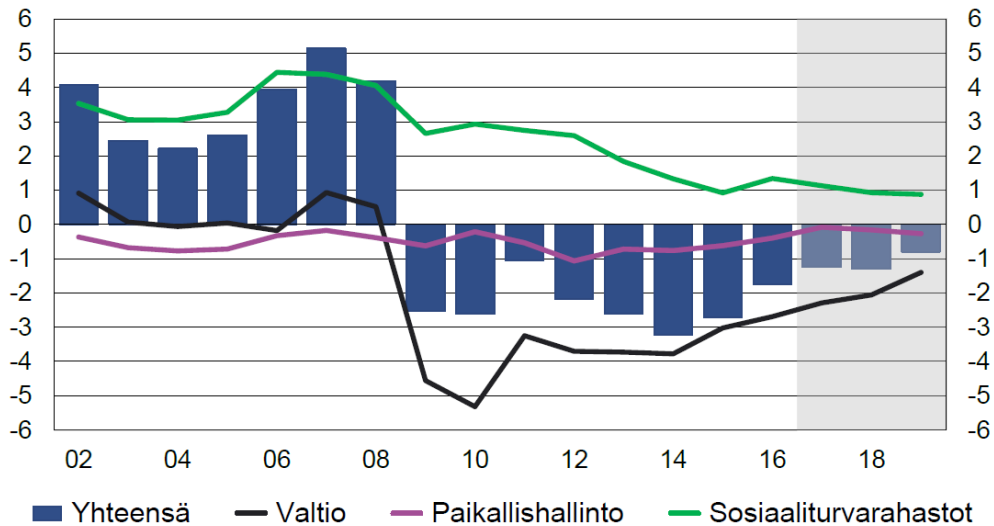
Etenkin valtiontalous on edelleen selvästi alijäämäinen vuonna 2019.

Velkasuhde supistuu hieman alle 60 prosenttiin vuonna 2019.

Suhdanneluonteinen taloukasvu ei korjaa julkisen talouden kestävyysvajetta.

Julkinen talous vahvistuu mutta jää selvästi alijäämäiseksi

Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä
suhteessa BKT:een, %

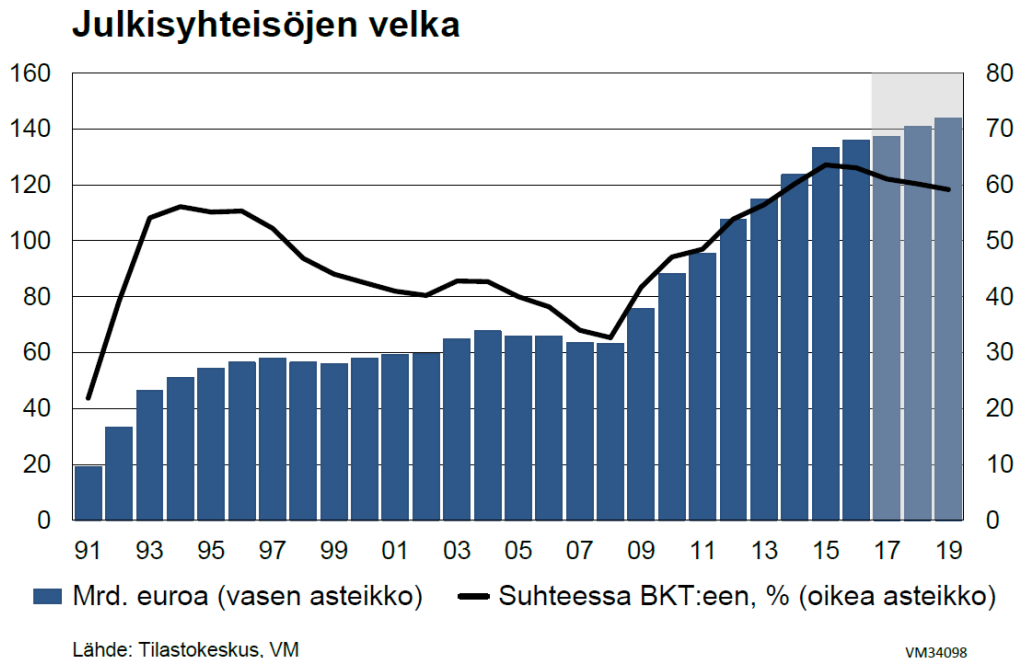

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

- Talouskasvu lisää verotuloja ja vahvistaa julkista taloutta.
- Talous- ja työllisyyskehitys eivät kuitenkaan riitä tasapainottamaan julkista taloutta.
  - ⇒ Talouskasvusta huolimatta julkisen talouden menot ovat tuloja suuremmat.

Velkasuhde alenee väliaikaisesti alle 60 %:iin

- Talouskasvu supistaa velkasuhteen hieman alle 60 prosenttiin vuoteen 2019 mennessä.
  - Väliaikainen nousukausi ei korjaa julkisen talouden pitkän aikavälin ongelmia.
    - Talouskasvu on vaimeaa.
    - Väestön ikääntyminen kasvattaa julkisia menoja.
- ⇒ Velkasuhde uhkaa kääntyä uudelleen nousuun 2020-luvulla.

Keskeiset taloutta kuvaavat indikaattorit

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
BKT:n määrän muutos, %	-0,6	0,0	1,9	3,1	2,4	1,9
Työttömyysaste, %	8,7	9,4	8,8	8,6	8,1	7,7
Työllisyysaste, %	68,3	68,1	68,7	69,4	70,3	70,7
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto, % BKT:sta	-3,2	-2,7	-1,7	-1,2	-1,3	-0,8
Valtio	-3,8	-3,0	-2,7	-2,3	-2,1	-1,4
Maakuntahallinto						
Paikallishallinto	-0,8	-0,6	-0,4	-0,1	-0,2	-0,3
Sosiaaliturvarahastot	1,3	0,9	1,3	1,1	0,9	0,9
Julkisyhteisöjen velka ¹ , % BKT:sta	60,2	63,6	63,1	61,1	60,2	59,2
Valtionvelka ² , % BKT:sta	46,3	47,6	47,5	47,1	46,7	46,0
Paikallishallinnon velka ¹ , % BKT:sta	8,2	8,6	8,8	8,5	8,3	8,3

¹ EDP-velka

² Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Marja Paavonen, finanssineuvos

Puh. 02955 30187

Jukka Railavo, finanssineuvos

Puh. 02955 30540

Mikko Spolander, ylijohdaja, osastopäällikkö

Puh. 02955 30006

etunimi.sukunimi@vm.fi

vm.fi/talousnakymat

Valtiovarainministeriön viestintä

vm-viestinta@vm.fi

Mediapalvelunumero (ma–pe 8–16) 02955 30500

www.tutkibudjettia.fi

